

Novinky ze světa udržitelnosti

Na MENDELU se vyrábí bio-folie

Plasty, co mizí během pár týdnů nebo měsíců? Přesně na tom pracují vědci z Agronomické fakulty pod vedením Vedrana Milosavljeviće. Vytvářejí speciální bio-folie, které se v půdě rozkládají působením mikroorganismů a dokonce mohou rostlinám dodat i živiny.

Na první pohled připomínají klasické eurofolie. Rozdíl se ukáže, jakmile je namočíte do vody. Okamžitě nabobtnají a začnou měnit strukturu. „Materiál má schopnost poutat vlhkost, vytváří v sobě mikrotrhliny a díky tomu se k němu snadno dostávají půdní mikroorganismy. Ty pak svými enzymy spustí samotný rozklad,“ říká Radim Zelinka ze skupiny Space Agri Technologies.

Bio-folie vznikají z přírodních látek, například z mořských řas nebo ze schránek korýšů. Vědci do nich navíc přidávají fosfor a draslík, takže při rozkladu slouží jako hnojivo pro sazenice. „V laboratoři jsme je testovali na salátu i na jahodách a výsledky byly skvělé,“ doplňuje Zelinka.

První pokusy v terénu ukázaly, že materiál během měsíce degradoval tak, jak měl, a rostlinám se dařilo. Do budoucna by bio-folie mohly najít využití nejen v zemědělství, ale i v obalovém průmyslu nebo farmacii.

Cílem celého týmu je nabídnout ekologickou alternativu ke klasickým plastům, které jinak zůstávají v přírodě tisíce let.

Projekt je realizován s finanční podporou Technologické agentury ČR v rámci programu TAČR SIGMA – Podpora začínajících výzkumníků DC2. Jedná se o první projekt tohoto typu podpořený na Mendelově univerzitě v Brně.

MENDELU na konferenci Inovace a inspirace ve vzdělávání

Ve středu 10. září se manažer udržitelnosti MENDELU, Antonín Schneider, zúčastnil konference Inovace a inspirace ve vzdělávání, kterou v pražské AFI City Tower uspořádala Asociace společenské odpovědnosti v rámci Týdne pro Digitální Česko. Sešlo se zde přes sto zástupců firem, škol, neziskových organizací i veřejné správy, aby hledali cesty, jak lépe připravit vzdělávání na rychle se měnící dobu. Podnikatel Jan Školník zdůraznil, že vzdělávání má vést nejen k tvorbě bohatství, ale i k lidskému zdraví, spolupráci a rozvoji. Velká část programu se věnovala technologiím a umělé inteligenci. Zaznělo, že AI je ve školství nevyhnutelná. Nemá nahrazovat učitele, ale posílit kreativitu a kritické myšlení. Petra Meliška z 42Prague připomněla, že do roku 2030 nebude mít až 60 % Čechů potřebné digitální dovednosti, což může znamenat statisíce neobsazených míst na trhu práce. Konference nabídla i inspirativní příklady: EDU pro regiony. Nadačního fondu Škoda Auto už zapojil 1 300 učitelů a ovlivnil 10 000 žáků. Západočeská univerzita představila Amazing Business School, kde studenti tvoří projekty mimo učebny a prezentují je investorům. Projekt VR Rescue ukázal, jak lze pomocí virtuální reality učit první pomoc. Nechyběla ani prohlídka udržitelných kanceláří Škoda Auto či školy 42Prague.

MENDELU na Silniční konferenci

Ve čtvrtek 11. září se MENDELU zapojila do Studentského dopoledne na Silniční konferenci v Brně. Téma bylo jasné: inovace, udržitelnost a mobilita budoucnosti.

Naši zástupci přinesli do debaty čtyři příklady z univerzitního prostředí. Představili unikátní výzkum Jak se hýbou univerzity, který sleduje, jak se studenti a zaměstnanci dopravují každý den. Výsledky budou zveřejněny v listopadu a určitě přinesou zajímavé srovnání.

Zaznělo také zapojení do evropského projektu HEROES, kde MENDELU vede část zaměřenou na nové služby mobility. Přiblížena byla také péče o lesní cesty na Školním lesním podniku a práce Ústavu techniky a automobilové dopravy, kde se testují vozidla a vyvíjejí alternativní pohony.

Rostlinný SWAP

Výměna rostlin je jednoduchý způsob, jak podpořit udržitelnost i rozmanitost domova. Namísto nákupu nových rostlin lze nabídnout přebytky nebo řízky a získat jiné.

Máte doma rostlinku, která by si zasloužila nový domov? Nebo naopak prázdné místo na parapetu, které čeká na zeleného parťáka? Zapojte se do rostlinného swapu, který je součástí MENDELU party ve středu 24. září! Přineste své řízky, přebytečné květiny či sazenice a vyměňte je za jiné.

MENDELU party

Rostlinný SWAP

- 24. 9. 2025 od 11:00 do 16:00
- přineste semínka, sazenice nebo přebytečné rostliny a vyměňte je za jiné

@mendelu.cz

Strom pro život — život pro strom

Minulý týden se na půdě MENDELU konal už 24. ročník Národní arboristické konference. Patří mezi nejvýznamnější akce, které pořádá Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu a i letos přilákala do Brna kolem 350 odborníků z celé republiky.

Hlavním tématem byly rizika a hrozby, se kterými se arboristé, projektanti nebo správci městské zeleně setkávají při své práci. Cílem programu ale nebylo strašit, spíš nabídnout způsoby, jak rizika poznat, vyhodnotit a hlavně minimalizovat. Konference nabídla dvě paralelní linie, jednu pro arboristy a druhou pro stromolezce. V přednáškových blocích vystoupili čeští i zahraniční odborníci a sdíleli nejen teoretické poznatky, ale i praktické zkušenosti využitelné v každodenní praxi.

Nechyběl ani společenský večer s rautem a živou hudbou.

Vědci z MENDELU mapovali biodiverzitu v Mongolsku

V létě vyrazili odborníci z LDF MENDELU spolu s kolegy z dalších institucí na třítydenní pobyt do Mongolska. Zaměřili se na oblast Gobijské Altaje a v terénu provedli přes tisíc pozorování. Mezi nálezy se objevilo i několik unikátů, například prvnález motýla bělopáska *Neptis sapho* v Centrálním ajmagu (kraji) nebo dosud neznámý druh motýla rodu *Erebia* v pohoří Chentej.

Tým vedený Vladimírem Hulou a Lubošem Purchartem z Ústavu ekologie lesa se dlouhodobě řadí k neaktivnějším v mapování mongolské biodiverzity. Jen do aplikace Baigali dodali více než šest set údajů o rozšíření denních motýlů.

Výzkumníci sledovali i vliv pastvy na přírodní společenstva. Počet hospodářských zvířat v Mongolsku se od roku 1990 téměř ztrojnásobil a tlak na krajinu je obrovský. V kombinaci se změnou klimatu to znamená vážnou hrozbu pro horské louky i další ekosystémy.

Evropský týden udržitelného rozvoje

Evropský týden udržitelného rozvoje (ETUR) je celoevropská iniciativa, která propaguje myšlenku udržitelného rozvoje. Jedná se o festival, během kterého se konají rozmanité akce, např. konference, výstavy, workshopy, semináře, filmová promítání, komunitní setkání, dny otevřených dveří a mnohé další aktivity. Cílem akcí je dát najevo, že nám záleží na budoucnosti světa, v němž žijeme. Evropský týden udržitelného rozvoje se každoročně koná v termínu 20.–26. září. Akce zařazené do ETUR však probíhají již v období od 18. září až do 8. října 2025.

Na MENDELU se můžete těšit na následující akce:

- 23. září přednáška RNDr. Rostislava Václavka - Funkčním dýcháním k lepšímu výkonu
- 24. září rostlinný SWAP, sázení cibulovin
- 26. září Noc vědců, konference RESPO
- 27. září Běh MENDELU
- 8. října přednáška Margit Slimákové — Výživa v pohodě

Podrobnosti [zde](#).

BIO jede!

Ministerstvo zemědělství odstartovalo už 21. ročník kampaně Září měsíc biopotravin a ekologického zemědělství. Cílem je připomenout, že bio není jen módní slovo, ale způsob, jak podpořit přírodu, půdu, vodu i zvířata

Trh s biopotravinami u nás pořád roste. Jen loni se zvýšil o skoro 7 % a bio hospodaření už zabírá 17,5 % české půdy. V Česku funguje víc než 5,5 tisíce ekofarem a do roku 2030 bychom se měli dostat na čtvrtinu.

Součástí kampaně bylo i vyhlášení soutěže o Nejlepší biopotravinu roku 2025. Absolutním vítězem se stala BIO smetana od společnosti NAŠE FARMY Pá-Pá s.r.o. Mezi další oceněné patří třeba BIO kančí šunka z přeštíka, BIO jablečný mošt nebo BIO víno Pálava. Stát navíc podporuje ekofarmy dotacemi a nově i možností využívat bio suroviny ve školních jídelnách. Od letoška je mohou školy dobrovolně zařazovat a v dalších letech se podíl povinně zvýší.

V září a říjnu proběhne spousta akcí pro veřejnost. Těšit se můžete na farmářské trhy, slavnosti, dny otevřených dveří na ekofarmách i ochutnávky. Celá kampaň je propojená s projektem Poznej svého farmáře.

Knihovna lesa

Vědci z katedry ekologie lesa České zemědělské univerzity zkoumají v Jizerských horách, Brdech a Krušnohoří staré lesy, které v sobě uchovávají historii fungování a vývoje lesních ekosystémů.

Akce

18. 9. — 8. 10. Evropský týden udržitelného rozvoje
akce zařazené do ETUR najdete výše

20. 9. Uklidíme Česko

20. 9. Budoucnost dopravy v Brně — Den mobility

27. 9. Prohlídka sekvojového lesoparku v Brně

9. 10.–10. 10. Mind Fest MENDELU

15. 10. Den s praxí

17. 10.–19. 10. Barvy podzimu

18. 10. Podzimní den otevřených dveří v Arboretu Křtiny

